

La nova PAC «verda» no convenç: les claus de la política agrària europea

Els productors catalans recelen del canvi de la política agrària comuna, demanen més capacitat de decisió i alerten que les exigències mediambientals els pot fer perdre renda

Una segadora treballant en uns camps de Manlleu | Adrià Costa

Se'n parla molt de la **PAC**, però pocs saben explicar al detall què és. Creada el 1962, la **política agrària comuna** representa una associació entre l'agricultura i la societat que vincula Europa amb els seus agricultors. **Nascuda en el context d'una economia de postguerra**, els seus objectius eren i són **garantir l'abastiment d'aliments a la població i fixar uns preus als productors** que permetin **una renda equitativa**. Per assolir aquestes fites, la política agrària pivota sobre dos pilars: el primer, els ajuts directes a les explotacions i a mesures de mercat; el segon, les accions de foment de desenvolupament rural, cofinançades per la UE, els estats i les regions.

La PAC per al període 2023-2027 està **dotada amb 390.000 milions d'euros** del pressupost europeu, dels quals **47.720 milions aniran a parar als agricultors i ramaders de l'estat espanyol**, una suma similar a la de l'anterior etapa de la política agrària europea, que va anar del 2014 al 2020. A l'Estat es preveu que 695.000 productors es beneficiïn dels ajuts.

Actualment **s'està negociant el nou model de política** amb la voluntat de posar l'accent en polítiques verdes i de lluita contra el canvi climàtic. La diversitat de sectors i la complexitat de les

polítiques agràries que hi ha al continent i dins dels mateixos estats provoquen, però, xocs i discrepàncies que alenteixen els acords.

A Espanya, el **Ministeri d'Agricultura i les autonomies** mantenen fortes discrepàncies que hauran de resoldre abans de final d'any. El 31 de desembre venç el termini per presentar a Brussel·les el Pla Estratègic Nacional per tal que la Comissió Europea el validi.

[h3]Més requisits medioambientals contra el canvi climàtic[/h3]

Una de les **majors dificultats són els ecoesquemes**, els requisits mediambientals als quals estan obligats els agricultors i ramaders per lluitar en les seves produccions contra el canvi climàtic. Les ajudes directes estan condicionades al 25% del total, de manera que si no es posen en marxa models de producció més **ecològics** i amb mesures climàtiques concretes, els pagesos hauran de retornar aquest percentatge.

Les exigències ambientals han posat en alerta els sindicats. **Unió de Pagesos** avisa d'una reducció de la renda agrària de 139 milions d'euros anuals perquè valora els nous requeriments com a una obligació que comportarà més costos per als productors però que no es reflectirà en la renda que perceben els pagesos.

[h3]Relleu generacional i feminització[/h3]

La nova política agrària comuna també **posa l'accent en el relleu generacional i la feminització dels sectors agraris i ramaders**. Per incentivar-la és destinarà almenys el 3% de les ajudes directes. El màxim d'edat per percebre aquestes subvencions és de 40 anys. També es contemplen fons quan la dona sigui beneficiària titular o cotitular de l'explotació.

[h3]Professional "actiu" per rebre les ajudes europees[/h3]

La **condició de l'agricultor també serà un aspecte a tenir en compte** a l'hora de percebre els ajuts. Caldrà que el **professional s'acrediti com "actiu"**.

S'estableix que el beneficiari haurà d'estar afiliat al sistema especial de treballadors per compte propi o quan una part significativa dels seus ingressos procedeixen de l'activitat agrària, és a dir, quan un **mínim del 25% dels seus ingressos totals té el seu origen en aquesta activitat**.

Així mateix, es considera també **"agricultor actiu" a aquell beneficiari que rebí ajuts directes iguals a 5.000 euros o una quantitat inferior per incloure als agricultors que estan a temps parcial**. No seran agricultors actius les persones físiques o jurídiques l'activitat principal correspongui als codis de les activitats d'aeroports, instal·lacions ferroviàries, instal·lacions d'abastament d'aigua, serveis immobiliaris i instal·lacions esportives i recreatives.

[h3]Sostenibilitat desvinculada a la producció[/h3]

La PAC proposa **una ajuda bàsica a la renda per a la sostenibilitat del 60%**, que estarà desvinculada de la producció. Així mateix, recull un ajut complementari redistributiva per a la sostenibilitat, que serà el 20% de l'ajuda a la renda i que suposa el 12% de el total de les ajudes directes. L'ajuda complementària als joves agricultors ascendirà al 2%.

[h3]Millora del sistema d'infraccions i sancions[/h3]

El Ministeri d'Agricultura i les comunitats autònomes **crearan informació sobre les infraccions i sancions en les directives laborals** recollides en el reglament de plans estratègics. És pretén que el sistema estigui operatiu el 2024.

A més, es vol que els models d'assessorament a l'agricultor incorporin informació sobre les condicions d'ocupació i les obligacions dels empleadors, a més d'aspectes com la salut, la seguretat i la protecció social.

[h3]Nou mapa de les regions agràries a l'Estat[/h3]

Hi haurà una **reducció de el nombre de regions agràries a Espanya**. Es reconeixeran un màxim de

20 i es diferenciaran en superfícies de pastures permanents, cultius herbacis de secà, cultius herbacis de regadiu i cultius permanents. L'ajuda bàsica per hectàrea es distingirà per regions.

El valor de cada dret de pagament convergirà cap al valor mitjà de cada una de les regions establertes en cinc etapes, que s'iniciaran el 2022 i que en 2026 han de convergir a el 85% de la valor mitjà de la regió.

[h3]Catalunya recela de la nova PAC i demana més capacitat de decisió[/h3]

Des de **Catalunya es veu amb recel el nou model de PAC**. Les organitzacions agràries apunten que la reforma que es contempla comporta "diversos riscos derivats de la introducció de normatives molt exigents en la gestió agrària". En aquest sentit s'alerta de la reducció del pressupost i del fet que s'apliqui un sol pla estratègic per a tot l'Estat que no tingui en compte la realitat agrària catalana.